

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : ~~710~~ 710
Dato : 06.12.13
Ark nr. : 1 av ~~15~~ 16

Jeg velger å besvare oppgave 1
Jeg kommer til å skrive oppgaven som
en hel tekst - hvor jeg svarer på
delspørsmålene underveis

2

CASE

For et halvt år siden var familien
Hansen innblandet i en dramatisk
trafikkulykke. Far mistet livet mens
hans 2 sønner og kone overlevde.
Den eldste sønnen Ole hadde et svært
kort forhold til sin far. Den traumatiske
situasjonen har vært svært vanskelig
for ham. Ole har siden ulykken slitt
med selvbekreftende tanker, søvnproblemer,
gjenopplevelse av ulykken og snubling
rundt dødsfallet. Han har den siste tiden
begynnt å isolere seg, trekke seg ut
fra det sosiale nettverket. Han ønsker
ikke å ha kontakt med venner eller
familie. Mor er svært bekymret, han
fanger dårlig i jobb og er anner og
irritert. Mor tar kontakt med helsevesnet
og forteller om sin bekymring.

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : 710
Dato : 6.12.13
Ark nr. : E 2 av 16

Hva er en krise

Psykolog Johan Cullberg deler kriser

inn i 2. Han sier vi har

utviklingskriser og Traumatiske kriser

Alle mennesker gjennomgår en fysisk utvikling på lik linje ^{som} gjennomgår ~~en~~ en psykologisk utvikling.

Psykolog Erik Ericsson nevner 8 ~~hinn~~ i en utviklingskrise ~~her~~.

- Spribarnskrise - småbarn - Førskolebarn
- skole - Pubertet - Voksen - middelalder
- Alderdom

Så har vi

Traumatiske krise. Han definerer en traumatisk krise som en situasjon hvor en psykisk føler sin fysiske eksistens, sosiale identitet og trygghet og grunnleggende livsmuligheter truet.

Han Cullberg sier vi har

4 faser i en traumatisk krise

- o Sjokkfasen
- o Reaksjonsfasen
- o Bearbeidingsfasen og nyorienteringsfasen

- Sjokkfasen innebærer den første tiden hvor mennesker får følelser som Uirkelighet, vanskelig å ta inn over seg det som har skjedd.

Reaksjonsfasen kommer med alle følelsens ^{fortrængning} _{osv} Henvender angst, depresjon, sinne, sorg

Bearbeidingsfasen → snakker en om det som har skjedd, den nye situasjonen

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : 710
Dato : 6.12.13
Ark nr. : 3 av 16

igien og igjen. En godtar / forsøker å godta situasjonen

I Nyorienteringsfasen forsøker en å komme seg videre. Den nye situasjonen er forstått

Dette er faser sier Lullberg, men ingen fasit. Mennesker går nødvendigvis ikke igjennom disse fasene. Man kan hoppe over faser eller hoppe mellom faser

[Lullberg]

Dyregrøvt sier også dette i sin bok.

~~Kriser og sorg~~. Sorg er ikke noe som kan styres. Det er ikke helt ^{for} alle mennesker. Det finnes ingen slutt dato for sorg. Dyregrøvt trekker frem vanlige

reaksjoner hos et person etter en traumatisk eller vanskelig/vond opplevelse / livssituasjon. Hun/han forteller om de umiddelbare

reaksjonene. Det vil si • uirkerhetsopplevelse,

• sårhet, hjerteknapp, kvalme, bysebygger og skyelinger. • endret tidsopplevelse

Videre snakker hun/han om etterreaksjoner

som kan være. Sorg, smerte, sorg, selvbekreidelse, skyldfølelse, gjenopplevelse, angst/sårhet, irritasjon og sinne,

hukommelsespropp og konsentrasjonsvansker, søvnproblemer og fysiske plager.

Dette er reaksjoner som det er viktig å ta på alvor. La de få komme og snakke om dem. Hvis en ikke tar reaksjonene på alvor og støtten fra nettverket er

dårlig kan det være mulighet for å utvikle sensasjoner som PTSD

~~En traumatisk krise~~ Når en traumatisk krise skaner med menneskers grunnleggende trygghet ~~kan det utvikle seg til en~~ blir det ofte en eksistensiell krise. Meningen med livet blir uklart, og det trykke blir utrygt. En føler meningsløshet.

[Dyregrov]

Dyregrov kommer også i sin bakk inn på komplisert sorg.

Den oppstår når personer ikke klarer å finne tilbake "til hverdagen"

De sterke følelsene av sønn, smerte og sorg behøves ikke, de er ikke sterke. Følelser som selvbekreidelse og skyldfølelse plager personen. Han/hun ^{kan} glemmer opplevelsen det som har skjedd.

Gubling rundt dødfallet, isolering, fungerer ikke i hverdagen og hemmer ^{følelser/tanker} personens liv.

Som om de i caset. Han klarer ikke å fungere ~~som~~ i det daglige, og sliter bla med tanker, grubling, skyldfølelse/selvbekreidelse og sønn. Dyregrov kaller det komplisert sorg av separasjonsubehag.

[Dyregrov] Det sies at det blir komplisert sorg hvis ^{de sterke} følelsene og handling av daglige gjøremål og utlener osv vedvarer over lang tid. Det kan være komplisert sorg for dette, men utgangspunktet er bra. Med tanke på at alle sorgreaks, mer eller mindre er normale og vanskelige og hidsavgrensede

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : 710
Dato : 6.12.13
Ark nr. : 5 av 16

Det sosiale nettverket er summen av de sosiale relasjonene som er viktige i en persons liv.

Det kan være nærstående personer som familie, venner eller ^{mer} "perifere" personer. ~~Som~~ kollegaer, nabo, skolekamerat osv.

~~Det sosiale nettverket~~

Sosial nettverksstøtte innebærer støtte, trøst, sosial stimulering, råd, informasjon, deltakelse i aktiviteter og initiativ og økonomisk og praktisk hjelp.

Sosial nettverksstøtte regnes som alfa og Omega for de etterlatte. ^{①*} På tross av enkelte undersøkelser som viser noe annet er det viktig at ^{nettverket} (de) stiller opp og byr seg. Familien Hansen fikk i etterkant av sin dramatiske opplevelse støtte fra sitt sosiale nettverk.

~~De etterlatte har ofte~~ Dyregrav forteller om hva etterlatte har fortalt at de ønsker seg fra det sosiale nettverket.

Dette er blant annet

^{trøst og} støtte i sorgen • tilstedeværelse, ta initiativ til kontakt, seik at de etterlatte slipper.
• lytt oppriktig og innstendig til det som blir sagt, gi praktisk hjelp, • minnes den døde. • vis empati, respekt, og forståelse.

De etterlatte har også tanker ^{om} at de ønsker kontakt med likesinnede. (personer som har opplevd det samme). Av de ^(likesinnede) ønsker de råd, støtte, trøst, "himerutt", være sammen uten

Emnekode : PSY 500

Kandidatnr. : 710

Dato : 6.12.13

Ark nr. : 56 av 16

ord. De vet hvor støen trykker.
De etterlatte ønsker også å komme i
kontakt med sarggrupper.

Hva kan de profesjonelle hjelpe med her
Kari? ~~Kari~~ Hansen ^{og familien hennes} trengte profesjonell hjelp
i etterkant av sin opplevelse.

Hun trengte at noen kom til henne
daglig fra starten, osv. Hjalp henne med
praktiske ting, og at de bare var der.
Hun var usikker i forhold til sine barn
og trengte hjelp og veiledning der.

Barna på sin side ønsket ikke noe kontakt
med hjelpeapparatet.

I en slik situasjon ~~der~~ en krise ønsker de
voksne etterlatte at de profesjonelle er

- bløtgelige
- tar initiativ til kontakt
- organiserer seg og ikke kommer alle samtidig
- viser empati og støtte, hjelper de etterlatte til å
ta et godt farvel med den døde.
- hjelper dem
i forhold til barna hvis dette er nødvendig
- ser
de personene som er utenfor familien som
trenger hjelp.
- gir informasjon rundt dødsfallet
veien videre, sarggrupper osv.
- er der når
hverdagen kommer. [Dyregrov]

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : 710
Dato : 6.12.13
Ark nr. : 7 av 16

I dagens samfunn er vi opptatt av at brukermedvirkning skal ta større plass i det psykiske helsearbeidet.

~~Det er~~ Brukerperspektivet ^{hvor} ~~er~~ det er brukerens behov som til enhver tid skal styre faget, i forhold til gjeldende lovverk. Brukeren skal være med på å ta avgjørelser og delta i å utforme tjenestetilbudet. [Volden] I Årsmøtet samtaler er brukeren i fokus. Alle stemmer skal bli hørt. Alle avgjørelser skjer når alle deltakere er tilstede. Ingenting skal skje "over hode til ~~pasienten~~ klienten".

Alle deltakerne er likeverdige. Du alle sitter på informasjon som er like viktig for utfallet av behandlingen.

Fagpersonene sitter på Fagkunnskapene du utenfagkunnskapen og ~~nettverket~~ og brukeren sitter med innfagkunnskapen.

(Innfagkunnskap, → brukeren egne erfaringer, livsverdier, virkelighetsoppfattelse osv)

I møte med mennesker er det viktig at det skapes et felles språk. Fagpersonene sitter ~~so ofte~~ med autoriteten og makten ~~med~~ ^{med} fagspråket.

Fagspråket må ikke og en må skape en felles dialog. Et dårlig møte mellom mennesker. Språk gir makt og kan skape uvmakt.

~~Et~~ Et dårlig møte mellom ulike mennesker kan resultere i dehumanisering, tilkliggning og objektivisering. [Bø og Thomassen]

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : 710
Dato : 6.12.13
Ark nr. : 8 av 16

Åpne samtaler er utarbeidet av J. Seikkula
~~Modellen~~ Modellen ser på psykiske symptomer
som en reaksjon på en vanskelig livssituasjon
Gjennom dialog skal mennesker få en bedre
forståelse av hverandres ståsted, gjennom
å lytte, fortelle, kommentere og stille utdypende
spørsmål. Seikkula har utarbeidet 7 punkter
for arbeid med modellen. Dette utgjør
søvnepilarene i modellen og er:

Første punktet er å gi umiddelbar hjelp
Etter en henvendelse til hjelpeseparatet
skal personen få hjelp innen 24 timer
Grunnen til den rype responsen er for å
personer å hindre innleggelse

Målet er at mennesker skal sette ord på
opplevelser som tidligere ikke har kommet
frem. Alle skal delta i det første møtet
'inkludert' per selv.

Etter at Kai Hansen har meldt sin
bekymring skal sønnen hennes få hjelp innen
24 timer. Alle som er relevante fra sønnens
nettverk skal delta på møtet

En skal inkludere det sosiale nettverket.
nettverket er ofte relevante for utformingen
av problemet. Et problem opphører når alle
som har definert det som er problem ser at
det opphører. Hvis noen ikke har mulighet til å
delta på møte kan det utnevnes en talsmann
for dem. Eller de blir tatt opp i form som at
hva ville annet på sagt i forhold til dette

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : 710
Dato : 6.12.13
Ark nr. : 89 av 16

Det er viktig å utvise fleksibilitet ved varierende behov.

Møte kan foregå i hjemmet til klienten hvis det er ok for familien. Behovet er varierende og ~~hjelpes behovene~~ og hjelpen skal tilpasse seg dette. Kan Hensén og sønnen hans ole er nå i en ~~stilt~~ situasjon hvor de kanskje ønsker hjelp litt oftere. Hjelpen skal da tilpasse seg til klientens behov.

Terapiformer og behandling tilpasses det varierende behovet.

~~Det er teamets ansvar å kalle inn til det første møtet.~~ Eller Den personen som Rikv henvendelsen har ansvar for dette å kalle inn til det første møtet.

Det er viktig at denne personen forholder seg med ole om hvilke personer ole ønsker å ha med. Hvis ansvarlig møteleder ser at det er flere personer / fagpersoner som burde vært med forholder han seg med ole i forhold til det.

Det er viktig at det er psykologisk ~~kontinuitet~~ kontinuitet i behandlingen.

Det er det samme behandlingsteamet som vil følge ole hele veien gjennom poliklinisk ^{beh.} og evt en utløpsløse. Dette for å sikre kontinuitet.

En viktig oppgave for behandlingsteamet er å hjelpe nettverksmedlemmene og klienten til å føle usikkerhet.

Det er viktig at behandlingsteamet overtrykkes til Ole ^{og det sosiale nettverket} og hjelpe ~~de~~ ^{med} ~~å~~ ^å møte ~~de~~ ^{de} ~~med~~ ^{med} tåle den usikkerheten dvs å ikke ha en ferdig løsning på problemet

De må øke ~~sin~~ styrken til nettverksmedlemmene og ole til å styrke sine egne liv.

Finne nettverksmedlemmer og ole sine ressurser. I forhold til neuroleptika behandling i en slik situasjon er det viktig at dette ikke skjer på de første møtene

Neuroleptika vil legge en demper på psykologiske følelser og evt hindre/dempe psykisk innsats i en slik situasjon

Det siste punktet til seikkula er dialogisme. Det er viktig at en som behandlingsteam ikke forsøker å endre familien eller klienten. Oppsøken til teamet er å skape dialog mellom de ulike stemmene. Skape dialog mellom ken og ole og han sitt nettverk. Det skal skapes et nytt språk og en ny felles forståelse på problemet. Teamt skal ~~for~~ ^{for} legge til rette for nye perspektiver og nyanser av problemet

②*

Behandlingsmøte ~~for~~ i forhold til ole, sin situasjon.

-en skal samle informasjon rundt problemet
° etablere en behandlingsplan og ta avgjørelser.

° skape en psykoterapeutisk dialog
[Seikkula]

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : 710
Dato : 6.12.13.
Ark nr. : 11 av 16

Møte til Ole skal foregå i et åpent forum
Deltakerne sitter i ring. Lederen av
møte (personen som fikk henvendelsen)
starter møte med å stille så åpne spørsmål
som mulig, dette for å sikre seg den
mest relevante problemstillingen.

Det er lov for de andre nettværksdeltakerne
å kommentere det som blir sagt.
Viktig at kommentarene ikke avbryter en
dialog og holder seg til tema.
Lederen formulerer sine spørsmål etter det klienten
sier. [Seikkula]

Det er ikke avgjort tema på forhånd.
Det er ikke fokus på hvilken intervjueteknikk
som brukes, men fokus på dialog.

En skal fokusere på den voksne delen
av Ole, og forsøke å normalisere situasjonen
og ikke fokusere mye på regressiv atferd.

En viktig del i åpne samtaler er at alle
skal få komme til ordet. Alle stemmer skal
bli hørt. Bakhtin sier i forhold til dette at
"Dialog er en forutsetning for at ideer blir til".
Et utsagn for mening fra den som snakker
og den som lytter. Et utsagn for mening fra
respons. Dette bidrar til det Bakhtin kaller
dialogens uavslutthet. Utsagn $\rightarrow$ respons -
respons og ytterligere respons. Det finnes ingen
avslutning bare avbrytelse. Videre sier han
at jo flere stemmer som deltar i en polyfon
flerstemt dialog, desto større er muligheten
for forståelse. [Seikkula]

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : 710
Dato : 6.12.13
Ark nr. : 12 av 16

Det er også veldig viktig at alle blir hørt. At det vises en genuin interesse for det ole og nettverket hans sier/forteller. Ingen skal føle at de sier noe dumt og alle skal bli hørt.

Bakhtin sier at ~~kommunikasjon~~ dialogisk relasjon oppstår gjennom kommunikasjon mellom ulike bevisstheter og ikke i hvert enkelts hode. Det å bli hørt er viktig. I følge Bakhtin er det værste for menneske å ikke få respons, ikke bli hørt. En skal skape et felles språk og en felles forståelse av problemet. [Seikkula]

Som Terapeut er det viktig at du gir trygghet skaper forutsigbarhet og minsker angstelse. Er observant på ditt eget kroppsspråk. Kroppen taler før ordene kommer. Måten du sitter på, blikket ditt viser om du er til stede eller ikke.

Gi alltid et svar på et utsagn. Det trenger ikke være en forklaring, men et svar i form av nye nyanser eller perspektiver. Snakk i jeg form og for deg selv.

I løpet av min praksis/erfaring som sykepleier har jeg vært deltaker i flere ulike nettverksmøter. Det er ikke alle møtene som har vært like gode og noen har vært elendige. Jeg ønsker å trekke frem et dårlig møte for å forsøke å reflektere rundt dette.

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : 710
Dato : 6.12.13
Ark nr. : 13 av 16

CASE

For et ~~hvert~~ år siden var Per vitne til en dramatisk drukningsulykke. I etterkant av denne opplevelsen har Per slitt med gjennomlevelsens meritt, skyldfølelse, savn, sorg, søvnproblemer, redusert matlyst osv.

Han har i løpet av det siste halve året isolert seg fra venner, og nettverk, gubler mye, gått ekstremt mye opp i den avdøde, og har utvist en del psykotiske symptomer.

Tiden før innleggelse ble han tiltakende psykotisk og paranoid ovenfor familie og venner. Tungerte ikke på jobb. Per ble innlagt.

Det ble innkalt til ansvarsgruppe møte.

På ~~møte rundt pas~~ ble det bestemt at pas ikke skulle delta på m.

I forkant av møte ble det bestemt at Per ikke skulle delta på hele møte pga hans psykiske tilstand. Han skulle komme inn ~~mot~~ ^{not} slutten

Motedeltakerne ble også invitert uten samtykke fra Per. Møtet startet og det ble foretatt

avgjørelser og satt i gang tilsk. Mot slutten av møtet kom Per inn.

Behandleren presenterte avgjørelser ^{og tilsk} som var tatt og satt til Per. Per reagerer med å bli

Sint sier noe om at "det blir tredd ned over hode mitt" snakker usammenhengende, utviser en

nekke

paranoide tanker. Bli aggressiv og gir.

Behandleren konkluderte med at det var

godt ikke Per var med på hele møtet slik at

vi ikke gjort noe.

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : 710
Dato : 6.12.13
Ark nr. : 14. av 16

I dette møte var det mange ting som gikk galt

Per ble møtt på en måte som hverken har preg av respekt, uverd, omsorg, det å bli hørt, dialog, det var en rekke monologiske uttalelser som ikke bidrar til samarbeid.

Jeg tenker at det i enhver situasjon selv hvor psykisk ~~er~~ Per ~~var~~ ^{er} så er det viktig at han får ta del i avgjørelser som gjelder hans ~~ett~~ ^{egne} liv.

Grunnplarene og kjernen i Åpne samtale kommer ikke frem i møtet, de er fullstendig ekskludert/avvikende

Det verste et menneske kan oppleve er å ikke bli hørt sier Bakhtin. I dette tilfellet blir virkelig ikke Per hørt. Han får ikke en gang ta del i møtet.

~~Per sin opplevelse av seg selv~~

I min hverdag snakkes det mye om at klientene er så dårlig fungerende, på grunn av sin psykiske tilstand, at det stilles spørsmål om hvor nyttig det vil være å ha klienten med på møter ang klienten selv.

Her ser jeg at det kan være utfordringer.

Men det ekskluderer ikke viktigheten av ~~at~~ det Bakhtin sier. Hvor viktig det er for hvert enkelt menneske å bli hørt.

Få respekt, ^{få} utvist uverd, ^{få} omsorg, delta i en dialog. Disse menneskene er ~~sin~~ kanskje i sin livs største krise

Emnekode : PSY 500
Kandidatnr. : 710
Dato : 6.12
Ark nr. : 15 av 516

De har behov for at mennesker rindt dem
ser dem, respekterer dem, lytter, kommenterer
og tar del i deres verden og hverdags.

① ~~Social~~ ^{god} nettverksstøtte

er med på å redusere, dempe / lindre reaksjoner som sorg og stress og redusere psykososiale vansker. Nettverksstøtte bygger på to teorier bufferteorien og Recovery teorien.

Buffereteorien er den umiddelbare støtten knyttet konkret til hendelsen, den demper de negative virkningene av en kritisk hendelse. Recovery teorier er med vispektra, nødvendigvis ikke knyttet til hendelsen, Men gir seg mer utslag i et god og varmt klima og daglig omsorg, sosialt nærvær.

②* Teamet skal stille utforskende spørsmål og være undrende, ikke avn's psykologiske pasienter eller psykologiske uttalelser. Spør heller mer om det å få klienten til å utdype. Siker deg at du har forstått situasjonen riktig og gjenta det klienten har sagt.